

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromír Klepše, soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

žalobce: N. H., státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou,
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti žalobce o dočasnou ochranu ze dne 23. 5. 2025 pod č. j. OAM-0381640/DO-2025 jako nepřijatelnou

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobci 23. 5. 2025 jako nepřijatelnou jeho žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod č. j. OAM-0381640/DO-2025, **byl nezákonný.**
- II. Žalovanému **se zakazuje** pokračovat v porušování práv žalobce a **přikazuje se** mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

z 23. 5. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-0381640/DO-2025, a to nejpozději do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

- III. Žalovaný je **povinen** žalobci nahradit náklady řízení ve výši **10.140 Kč** ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně JUDr. Ireny Strakové, advokátky.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. Dne 23. 5. 2025 požádal v České republice o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (lex Ukrajina). Tuto žádost žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť žalobce získal dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie (v Rumunsku). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.

II. Podání účastníků řízení

2. Žalobou se žalobce domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv.
3. S odkazem na recentní rozsudek NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024 – 29, dovodil, že na jeho osobu dopadá čl. 1, čl. 3 odst. 5, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 se směrnice Rady 2001/55/ES.¹ Přestože tato směrnice ponechává členským státům určitý prostor pro uvážení při jejím provádění, jsou ustanovení této směrnice přesné a bezpodmínečné co do povinnosti dosáhnout výsledku, který není vázán na žádnou podmínku. Podle NSS jsou relevantní ustanovení směrnice jasná přesná a bezpodmínečná natolik, aby byla nadána přímým účinkem bránícím aplikaci vnitrostátního práva, které je s ním v rozporu. Závěr o nemožnosti stanovení méně příznivých podmínek pro držitele dočasné ochrany a nemožnost vyloučit z dočasné ochrany osoby, na které dopadá prováděcí rozhodnutím Rady (EU) 2022/382,² jednoznačně vyplývá ze samotného textu, jakož i smyslu a účelu této směrnice. Žalobce dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024 – 42, ve kterém NSS vymezil postup v různých situacích při posuzování žádosti o poskytnutí dočasné ochrany, přičemž na žalobcovu situaci dopadá bod 4: v okamžiku žádosti totiž měl současně nežádat o vzdání se práv z dočasné ochrany v Rumunsku (k tomu došlo až 18. 6. 2025. K postupu předvídaným NSS tedy v případě žalobce evidentně nedošlo. Žalobce připomněl negativní důsledek nezákonného zásahu v podobě povinnosti opustit území České republiky s peněžitou pokutou po vyčerpání 90 dnů od vstupu do Schengenského prostoru, přičemž žalobce má na území České republiky celou primární rodinu.

¹ o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími

² kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 11. 8. 2025 uvedl, že žalobce figuruje v platformě pro výměnu informací *Temporary Protection Platform* jako držitel dočasné ochrany v Rumunsku. Žalovaný postupoval přesně dle znění § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina, vrátil-li žalobci žádost jako nepřijatelnou. Doplnil, že žalobce v žádosti neuvedl, že by na území žil některý z jeho rodinných příslušníků, který by již byl držitelem dočasné ochrany a nelze uvažovat ani o sloučení s jiným členem rodiny (srov. § 51 a § 52 Lex Ukrajina). Přitom zopakoval ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 10 A 91/2025 a 10 A 98/2025 a dalšími).

III. Posouzení věci

5. Žaloba je včasná a přípustná [srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, z 3. 4. 2025].
6. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaný s tímto postupem ve vyjádření k žalobě výslovně souhlasil a žalobce s ním po poučení soudem nevyslovil nesouhlas. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 As 326/2022-88, a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobce u žalovaného podal a který mu žalovaný zase vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Žalovaný ve svém vyjádření argumentoval dohodou členských států o vyloučení článku 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento dokument není součástí správního spisu předloženého žalovaným, avšak byl podkladem pro přijetí Prováděcího rozhodnutí (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách a mezi účastníky řízení není o jeho obsahu sporu. Soud má proto za to, že jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu, jenž jej v řadě níže citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotil, aniž by jím on nebo příslušný krajský soud v předchozích řízeních provedl dokazování.
7. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).
8. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU, v Rumunsku. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.

9. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobce vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k notnému judikaturnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V první řadě nelze opomenout rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, z 1. 4. 2025 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 z 3. 4. 2025, a již zmíněným rozsudkem č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky č. j. 9 Azs 20/2024-37 z 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024-43 ze 17. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49 z 24. 4. 2025 a č. j. 5 Azs 217/2023-36 z 25. 4. 2025, a mnoho dalších).
10. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33 z 16. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39 z 20. 5. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52 z 3. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39 ze 17. 6. 2025, č. j. 18 A 49/2025-33 ze 17. 7. 2025, či č. j. 10 A 91/2025 a 10 A 98/2025, oba z 21. 8. 2025. Rozhodující senát se s vyslovenými závěry plně ztotožňuje, resp. na nich nehodlá ničeho měnit. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje. Níže uvedené pasáže bez dalšího přejal především z čerstvého rozsudku č. j. 18 A 38/2025-36 z 6. 8. 2025. Nevypořádá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutuchající polemiku s dubnovou judikaturou známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval.
11. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) lex Ukrajina z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (*Temporary Protection Platform*) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
12. Žalobce mohl dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Žalobce splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by mu ostatně dočasná ochrana v Rumunsku nebyla udělena). Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které nemohl realizovat pro zásah žalovaného, jenž jím podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

13. Na právě uvedeném nic nemění „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025 a nabylo platnosti 13. 8. 2025.

14. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu, které znějí následovně.

Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a zejména s jeho bodem 30.

V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemísťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

15. Soud k tomu předně uvádí, že ustanovení recitálu (preambule) unijních předpisů nejsou závazná, citovaná část recitálu nutně nezpochybňuje závěry NSS učiněné v „dubnové“ judikatuře, pokud jde o výklad relevantního práva EU. Avšak i kdyby soud přihlížel k interpretačnímu významu citovaných bodů, není zřejmé, že by se NSS ve své dosavadní rozhodovací praxi mýlil. Z ní totiž neplyne, že by členský stát mohl žalobcovu žádost mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Naopak v takovém případě musí žadateli umožnit, aby v přiměřené lhůtě učinil kroky směřující k ukončení pobytového oprávnění v původním hostitelském státě.

16. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech).

IV. Závěr a náklady řízení

17. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že je důvodná. Důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) citovaného zákona je v rozporu s právem Unie, konkrétně směrnicí o dočasné ochraně a Prováděcím rozhodnutím. Z tohoto důvodu soud podle § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobci 23. 5. 2025 jako nepřijatelnou jeho žádost o udělení dočasné ochrany, byl nezákonný, žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobce a současně mu přikázal, aby obnovil stav před vrácením žádosti o udělení dočasné ochrany žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

18. Ohledně dalšího postupu žalovaného soud poukazuje na bod 78 rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42. Žalobce již o vzdání se práv dočasné ochrany v Rumunsku požádal, stalo se tak 18. 6. 2025. Žadatel tedy již učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě a tuto skutečnost v rámci soudního řízení doložil (potvrzením ze dne 18. 6. 2025). Žalovaný je tedy povinen žádosti vyhovět a žalobci vydat oprávnění k pobytu.
19. O nákladech řízení soud rozhodnul podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení plně úspěšný, proto má proti žalovanému právu na náhradu nákladu řízení, které zahrnují úkony zastoupení žalobce advokátem. Žalobce je zastoupen advokátkou JUDr. Irenou Strakovou. Tato náhrada spočívá podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „advokátní tarif“) v náhradě za 2 úkony – příprava a převzetí věci, sepis žaloby ve výši 4 620 Kč za jeden úkon (§ 7, § 9 odst. 5 advokátního tarifu) a v paušální náhradě nákladů advokáta za tento úkon ve výši 450 Kč podle ustanovení § 13 advokátního tarifu, celkově tedy **2 x 5 070 Kč**. Advokátka není platkyní daně z přidané hodnoty. Celkově tedy městský soud žalobci přiznal výrokem III. náhradu nákladů ve výši **10.140 Kč** (2 x 5 070 Kč) a k její výplatě stanovil žalovanému přiměřenou lhůtu.
20. Žalovaný je povinen nahradit žalobci tyto náklady v přiměřené lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 11. září 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

JUDr. Jaromír Klepš v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.